

На відміну від іншої птиці, самка на 15-25 % важча від самця. Дзьоб у самця порівняно із самою трохи товстіший, ширший з великою восковицею, шолом більший, його вершина похиліша, спрямована назад. Серезки у самця теж довші і червоніші. Крім того у самців більш пронизливий голос ніж у самки. Взагалі, ці птахи дуже балакучі. Вони видають звуки, схожі на скрип. Якщо їх щось турбує, кричать настільки сильно, що з'являється дзвін у вухах. Цесарки вміють літати, але чомусь лінуються. Самці можуть проявляти досить сильну агресивність.

Для розведення цесарок необхідно створити оптимальні умови утримання і годівлі. У подальших дослідженнях необхідно розробляти технологічні прийоми та впроваджувати нові кормові добавки, які дозволять підвищити продуктивність цесарок. Якщо почнете розводити цесарок, то ніколи про це не пошкодуєте. Адже клопоту з ними небагато, а матимете можливість і милуватися гарними птахами, і забезпечити сім'ю до свята м'ясом, яке за своїми смаковими якостями перевершує м'ясо іншої домашньої птиці.

УДК 636.5.03

Левциька Н., студентка II курсу магістратури спеціальності «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»,

Науковий керівник – Приліпко Т. М., доктор с.-г. наук, професор

Подільський державний аграрно-технічний університет, м. Кам'янець-Подільський, Україна

ПРОДУКТИВНІ ПОКАЗНИКИ ГІБРИДНОЇ ПТИЦІ – КУРЕЙ КРОСУ «ХАЙСЕКС» ТА «ІЗА БРАУН»

На даний час головними чинниками, що визначають положення вітчизняної яєчної промисловості, є процеси світової інтеграції та майбутній вступ України до СОТ. Створення ліберальної системи імпортного регулювання відповідно до вимог СОТ призведе до спрощення експорту для українських підприємств. Одночасно посилиться конкуренція на внутрішньому ринку з боку імпорту, що може істотно похитнути становище значної частини вітчизняних компаній. Тому особливої актуальності набуває підвищення конкурентоспроможності.

Тому метою досліджень було вивчення ефективності виробництва харчових яєць за використання різних кросів. Вивчали продуктивні показники гібридної птиці – курей кросу «Хайсекс» та «Іза браун».

Результати досліджень. Несучість курей кросів «Хайсекс браун» та «Іза браун» вища від стандарту на 4,2 % і 4 % відповідно, маса яйця в кросу «Хайсекс» нижча на 1 %, а «Іза браун» вища на 1% в порівнянні зі стандартом. Збереженість курей на 1 % вища від встановленого стандарту. Жива маса в кінці несучості також вища в кросу «Хайсекс браун» на 2,6 % і 5,5 % в кросу «Іза браун» відповідно.

Крос «Хайсекс коричневий» – чотириохлінійний, був завезений з Голландії. В ньому дві лінії батьківської форми (Т-8 і Т-5) породи род-айланд.

Батьківська лінія материнської форми (В-8) – синтетична, виведена шляхом схрещування курей порід леггорн та білий плимутрок. Материнська лінія материнської форми (В-2) породи білий плимутрок відселекційована на високу яйценоскість і відносно низьку живу масу.

Забарвлення гібридних курей – світло-коричневе з білими перами хвоста. Кури відкладають яйця, шкаралупа яких світло-коричневого кольору. Кури мають високу яйценоскість і добру життєздатність, а за живою масою більш ніж на 25 % перевершують курей ліній породи леггорн.

Крос «Іза Браун» – відселекціонований на високу несучість і відносно низьку живу масу. Забарвлення гібридних курей коричневе. Птиця відкладає яйця, шкаралупа яких світло-коричневого кольору.

Добові курчата легко сортуються за статтю, півники – білі, курочки – червоні. Кури характеризуються високою несучістю і доброю життєздатністю. Жива маса дорослої птиці (у віці 18 тижнів) – 1,5 кг. Жива маса дорослої птиці – 1,9 кг. Період росту птиці – 18 тижнів. Несучість складає – 92-94 %, середня маса яйця – 60 г, життєздатність – 97 %, кількість яєць за рік – 286 шт., витрати корму на 10 шт. яєць – 1,55-1,7 кг. комбікорму.

В подальшому інтенсивність несучості зменшувалась і в 67-тижневому віці становила 63,3 %.

У кросі «Іза браун» вершина несучості була досягнута також в 36-тижневому віці, але вона була дещо вищою – 96,6 %. В 55-тижневому віці рівень несучості залишався ще досить високим – 90,0 %, а у 67-тижнів знизився до 65,5 %.

Маса яєць у обох кросах збільшувалась з віком. Свого максимального значення цей показник досяг в віці 64-67 тижнів, причому в кросі «Іза браун» маса яєць становила 65,2 г, а в кросі «Хайсекс браун» – 67,5 г, тобто на 2,3 г більше.

Більш висока жива маса несучок та маса яєць при нижчій несучості (на 4,9 %) у кросі «Хайсекс браун» призвели до більших затрат кормів порівняно з кросом «Іза браун» на 1000 яєць: відповідно 1,55 та 1,7 ц.

Висновки. Таким чином, проведений аналіз показав, що названі кроси відрізняються за продуктивністю і вибрати кращого можна тільки після відповідної оцінки.

УДК 636.2.053:612.017.1

Линник С. С., Борисёнок И. Н., студенти 5 курсу факультета ветеринарної медицини,

Научный руководитель – Петровский С. В., кандидат вет. наук, доцент
УО «Витебская государственная академия ветеринарной медицины», г. Витебск,
Республика Беларусь

ОПЫТ ПРИМЕНЕНИЯ ЗОНДА ДЛЯ ВЫПОЙКИ ПЕРВОЙ ПОРЦИИ МОЛОЗИВА ТЕЛЯТАМ

Перевод молочного скотоводства на промышленную основу в Беларуси является свершившимся фактом. В настоящее время функционирует 4800 молочно-товарных ферм и комплексов. Однако, как показывает зарубежная